

STRASCHILL ova grenčica iz zelenjave povzroči
moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, lovec
vojake, romarje itd.

**Nemci zavzeli Jakobstadt. — Ogromni plen. Več
kot 4000 Rusov vjetih.**

Nemško uradno poročilo od
sobote.

K.-B. Berlin, 22. septembra (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Po ljutih ognjenih sunkih, katerim so le pri St. Julien u brezuspešni delni napadi sovražnika sledili, je včeraj dopoldne ognjeni boj na flandrijski fronti opesal. Od polodne naprej povisal se je na obrežju in od Ysere pa do Deule ožen do velike ljutosti. Ob 6. uri zvečer zapričel je od Langemarcka do Hollebeke hipoma skozi eno uro najmočnejši bobenski ožen. Potem je šla angleška infanterija na mnogih točkah fronte zopet k napadu. Kjer se je med železnicam Boesinghe-Staden in Ypern-Roulers sovražni naval vključ u uničujočemu odpornemu učinku naše artiljerije izvršil, bil je v bližinskem boju odbit. Bolj južno, do kanala pri Hollebeke, razbila je moč našega uničevalnega ognja sovražno napadalno valovje. Le posamezno so prišle angleške naskočne čete iz svojih odprtinskih postojank; bile so zavrnjene. Danes zjutraj razvili so se po novemu povisanju ognja krajevni infanterijski boji, ki so povsod za nas ugodno potekali. — V zadnjih dveh dneh smo **29 sovražnih letal** in **2 balona** sestrelili. Mi smo izgubili **3 letala**.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Na zapadnem bregu Düne posrečilo se je pod poveljstvom grofa v. Schmettow borečim se divizijam z dobro pripravljenim in krepko izvršenim napadom ruske postojanke severno-zapadno od Jakobstadta predreti. Izborni učinek artiljerije in min napravil je pot za infanterijo, ki je bila od letalcev pod vodstvom ritmojstra princa Friedrich Sigismunda pruskega vključ neugodnemu vremenu prav dobro podpirana. V nezadržljivem sunku bil je sovražnik proti reki nazaj vržen. Pod pritiskom naših čet je opustil 40 km široko in 10 km globoko mostičje na zapadnem bregu Düne ter je zbežal hitro na vzhodno bojišče. Jakobstadt je v naši roki. Doselej se poroča več kot **4000 ruskih vjetih**, na plenu pa več kot **50 kanonov**.

Razglas.

Zaradi premalega odkazanja špirta in zaradi pomanjkanja snovi za žganje se bode

žganje

le še v malih množinah oddajalo in ostane glavna trgovina na Bregu pri Ptjuju tudi v pondeljkih ter sobotah zaprta.

Maks Straschill

žgalnica, fabrika žganja in likerja na Bregu pri Ptjuju.

V obliki polna

prsa se doseže z po zanesljivosti učinka mnogokrat preizkušenim aparatom

HYPERIN
s patentirano vibracijo. Najnovejša zdravniško priporočena iznajdba znanosti. Vidni uspeh še v 14 dneh, nadaljna raba nepotrebna. Ta izredni aparat se vsem damam vsake starosti najtopleje priporoča. Za neškodljivost in učinek so se izkušene pisateljice opetovano zavzele: Polno jamstvo, postavno varovan. Preseneči na najvišji način. Se more rabiti tudi od dveh oseb. — Ako ne dopade, denar nazaj. Cena s pripravo in navodilom K 7-90. Po pošti za 70 vin. več. Tajna razpošiljatev brez navedbe vsebine po hijij. razpošiljalni J. Kukla, Prag, Perig. 31. 433

Makedonska fronta. V gorskem ozemlju med jezerom Ochrida in dolino Skumbi napadle so močne francoske sile. Nemške in avstro-ogrške čete vrgle so v trdem boju sovražnika nazaj.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 23. septembra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. V Bukovini se je sovražne poizvedovalne oddelke zavrnilo. Italijansko bojišče. Južni del visoke planote od Bainsizze in Monte San Gabriele stala sta pod živahnim artiljerijskim ognjem.

Južno-vzhodno bojišče. V pokrajini Skumbi smo Francoze iz neke višočine izrinili. Nekemu krepko peljanemu avstro-ogrskemu oddelku se je posrečilo, vdreti za sovražne črte in razpršiti tam neko močno rezervo.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 23. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. En angleški monitor obstreljeval je pod letalnimi opazovanjem včeraj zjutraj Ostende. Nekaj granat zadelo je katedralo, v kateri se je bralo jutranjo mašo; 7 Belgijcev je bilo ubitih, 21 težko ranjenih. Monitor bil je z ognjem naših obrežnih baterij prepoden. — Na flandrijski fronti severno-vzhodno Yperna zvečer zopet bobenski ožen. Sledili so močni delni napadi Angležev južno-vzhodno od St. Juliena. Sovražnik bil je nazaj vržen. Neka pri Monchy po ljutemu ognju v naše jarke vsiljena angleška kompanija bila je v bližinskem boju prepodena. Pri bojih v prednjem polju južno ceste Cambray-Baraumer ob Somme in Oise ostali so vjeti v naši roki. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pri mnogostevilnih poizvedovalnih sunkih, ki so mnogokrat naše naskočne čete do zadašnjih črt francoskih bojnih naprav vodili, zamoglo se je vjete napraviti, čeprav je sovražnik skoraj povsod zbežal. Naša jarkina posadka je zavrnila na nekaterih mestih francoske poizvedovalce. Pred Verdunom je popoldne ožen do večje sile narastel. — Nasprotniki izgubili so včeraj **14 letal** in en balon.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. V mostičju od Jakobstadta se je v nujno zapuščenih ruskih postojankah našlo mnogo vojnega orodja. Naše čete so reko Düno od Liebenhofa pa do Stockmannshofa povsod dosegle. V Pinski nastali so vsled ruskega obstreljevanja požari.

Makedonska fronta. Pri veliki vročini — v solncu 65 stopinj — vršili so se boji le zapadno jezera Ochrida. Tam se je Francozom neko višočino pri Kreovi od nemških in avstro-ogrskih čet v naskoku odvzelo.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 24. septembra. Uradno se danes razglša:

Na vseh bojiščih je položaj nespremenjen. Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 24. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji povisani artiljerijski boj brez infanterijskih napadov. — Armada nemškega prestolonaslednika. V večih oddelkih Aisne fronte

in v Champagni jako ljuti ožen. Po poizvedovalnih bojih je imel nasprotnik izgube. Pred Verdunom in na vzhodnem bregu Maase živahni boji. — Sestrelili smo **14 sovražnih letal**.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Med ob mostičju Jakobstadta pridobljenim plenom **55 topov** nahaja se ena vprežena baterija in 5 težkih topov od 26 do 28 centimetrov kalibra. V mestu samem padle so bogate zaloge, tudi na kruhu in moki, v naše roke. Severno od Baranoviči in zapadno od Lucka ravija ruska artiljerija živahno delovanje. — Armada Mackensen. V goreh severno-zapadno od Focsani in ob Seretu mnogokrat živahno ognjeno delovanje in boji v prednjem polju. Kolodvor od Galacai je z opazovanim uspehom obstreljevan.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 25. septembra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Mestoma boji v prednjem polju.

Italijansko bojišče. Ob Soli močnejši italijanski artiljerijski ožen in živahnejše letalno delovanje.

Južno-vzhodno bojišče. V Albaniji uspešni boji s tolkami.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 25. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Vsled našega artiljerijskega učinka so sovražne baterije opesale na flandrijski bojni fronti. — Armada nemškega prestolonaslednika. Južno od Beaumonta iztrgale so naše čete Francozom jarke v 400 m širokosti in so se žale proti večim protisunkom. V gozdu Champagne je prišlo do ljutih bližinskih bojev, ki mislopoložaja spremenili. Pri Bezouvauxu je imel sunk v sovražne črte polni uspeh. Vjeli smo **350 Francozov**. Ponoči vdrla je ena naskočna četa pri Malancourt v sovražno postojanko in se vrnila z nekaj vjetimi. Včeraj zvečer so nemški letalci Anglijo napadli. Na vojaške zgradbe in skladišča v sruči Londona, na Dover, Southampton, Chattaun in Sheerned se je bombe metalo. Požari so kazali učinek. Vsa letala so se nepoškodovano vrnila. Tudi Dunkirchen se je z bombami napadlo. Nasprotniki so izgubili **13 letal**.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Vojna na morju.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 20. septembra. Uspehi podmorskih čolnov v Atlantskem oceanu in v Severnem morju: 4 parniki, 1 jadrnik, ena ribiška ladja. — Eden naših (nemških) podmorskih čolnov uničil je dne 17. t. m. Hoofdeno francosko letalo „D 40“ in je vjeli letalce, dva oficirja ter enega mehanika.

Šef admiralnega štaba mornarice.

20.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 20. septembra. V Atlantskem oceanu se je po naših podmorskih čolnih več kot **20.000 ton** potopilo. Med potopljenimi ladjami nahajala sta se dva velika oborožena parnika ter en globoko nalozilni tovorni parnik, bržkone z municijo, ki je bil sestreljen iz močnega varstva.

Šef admiralnega štaba mornarice.

18.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 22. septembra. Novi uspehi (nemških) podmorskih čolnov v Kanalu

Pri Biscayi in v Severnem morju podali so parnike in eno jadernico z 18.000 brutto-register-tonami.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Nemški podmorski čolni potopili v avgustu nad 808.000 ton.

W.-B. Berlin, 22. septembra. V mesecu avgustu se je vsled vojnih odredb osrednjih na prostoru trgovinskih ladij skupno 808.000 brutto-register-ton potopilo. Od začetka neoplenjenega boja podmorskih čolnov se je s tem 8303.000 brutto-register-ton za naše sovražnike abnega prostora na trgovskih ladjah potopilo.

Angleški vojni parnik potopljen.

K.-B. London, 24. septembra. Admiraliteta naznanja: En angleški razruševalec podmorskih čolnov bil je od nekega nemškega podmorskega čolna pri vходу v Kanal torpediran. 50 mož posadke se je rešilo.

53.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 24. septembra. Novi uspehi podmorskih čolnov dali so okroglo 53.000 brutto-register-ton. V Srednjem morju se je uničilo veliko število sovražnih transportnih parnikov v južno Francoski ter severno Italijo, med njimi oboroženi ameriški parnik "Wilmore" s 7000 tonami premoga, 1000 tonami olja in 12 lokomotivami.

23.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 25. septembra. Vsled delovanja naših podmorskih čolnov se je v severnem okolišu okrog Anglije zopet 23.000 brutto-register-ton potopilo.

Politični utrinki.

Čehi in Amerika.

Češko-klerikalni list "Hlas" piše v nekem članku m. dr.: "Ves svet vè, kako nastopa Wilson in z njim ameriška vlada s Čehi in ostalimi narodi Unije razven Angležev. V združenih državah so Čehi najmanj 40 narodov uresničili, ali vsi ti kraji so danes na

Der

Branntweinverkauf

Hauptgeschäfte in Rann b. Pettau

statt.

Max Sraschill

Pettau, 18. September 1917.

Razprodaja žganja

se vrši zanaprej do preklica edino v moji

glavni trgovini

na Bregu pri Ptuj.

Maks Straschill

Ptuj, 18. septembra 1917.

438

Avtomatični lovilec za podgane

K 550, za miši K 4—, vlovi brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Past za ščurke "Rapid", ti-soče ščurkov in Rusov v eni noči, po K 570. Lovilec muh "Nova" K 280 en kos. Povsod uspehi. Mnogo zahvalnih pism. Razpošiljatev po povpraševanju, poštnina 80 vin. Exporthaus Tintner, Wien, III., Neulinggasse Nr. 26/P.

38

polovico ali popolnoma angelizirani. Celo češka imena naših naselbin so uradno angelizirana, javne šole morajo biti angleške, kakor je tudi uradni jezik oblasti popolnoma angleški. Vse pravice pri oblastih in v javnem življenju so izključno za angleški jezik rezervirane, čeprav so Angleži ravno tako iz tujine došli, kakor drugi narodi. Edini autohtoni narod v Ameriki so vendar Indijanci in ravno ti nimajo tam prav nobene pravice! — Tako piše katoliški češki list; in ima prav. Tisti Angleži, ki danes kričijo o "svobodi narodov", so sami največji zatiralci te svobode, najbrezobzirnejši tirani in nasilneži. Vsi Čehi naj si besede "Hlas" za ušesa zapišejo. Pa ne samo Čehi, marveč tudi tista "jugoslovanska" gospóda, ki iz šovinističnih razlogov danes ruje na stebrih avstrijske domovine in ki slepi istotako nevedno ljudstvo, da zahteva "svobodo" za slovensko ter hrvatsko-srbsko ljudstvo. "Svoboda" pod angleškim jarmom, "svoboda" pod Rusijo, "svoboda" pod Italijo, kdo se ne bi smejal? Kdor dela za tako "svobodo", ta stoji ravno vedoma ali nevedoma v službi naših sovražnikov!

Pogodba z Ogrsko.

Pogodba med Avstrijo in Ogrsko poteče koncem tega leta. Ker se zaradi žalostnih parlamentarnih razmer ne more upati na vpustitev nove pogodbe, se bode med avstrijsko in ogrsko vlado enoletni pogodbeni provizorij sklenil. V tem oziru se je že doseglo sporazum. Pri nas je ravno vse "provizorično"...

Jugoslovanska država — dobiček za Italijo!

Strupeno nam sovražni italijanski list "Secolo" prinaša sledeči članek, ki ga — prav značilno! — brez vsacega komentiranja tudi "jugoslovanski" slovenski listi ponatiskujejo: "Italija je bila že pred svojo intervencijo 1915 sigurna izpolnitve svoje zahteve glede Jadranskega morja. Italija je svoje stvari gotova in ji ni treba, pogajati se z Jugoslovani. Storilo se je pa to, ker bi bilo uresničenje jugoslovanske države za Avstrijo udarec, katerega ne bode mogla pretrpeti. Italija ima interes na zvezi avstrijskih Jugoslovancev s Srbijo zaradi iz tega sledečega oslavljenja Avstrije." — Tako piše vodilni italijanski list. In naši "jugoslovanski" hujšakci si še upajo trditi, da je njih stremljenje "patrijotično". Naši vojak — slovenski in nemški! — se borijo na kraški, koroški in tirolski fronti za čast in slavo Avstrije. V njih hrbtu, v zaledju pa farbajo politični popi nevedneže z "jugoslovanskimi" fantazijami, ki ležijo v interesu proklete Italije. Kdor je za "jugoslovanstvo", ta pomaga torej laškemu izdajalcu. In to si je treba zapomniti!

Razni katoliški škofje.

Pred kratkim vpriizoril je graški knezoškof vojno procesijo, da se tam moli za kmalušnjo konečno zmago ter trajni mir, ki mora pač edino iz te konečne zmagaje izvirati. Od drugih knezoškofov takih procesij še nismo doživeli. Pač pa je ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič podpisal neko politično "izjavo", v kateri se poteguje za "jugoslovansko" državo. Jeglič hoče torej gotove dele katoliške Štajerske in Koroške odtrgati od ostalih katoličanov in jih združiti s pravoslavnimi Srbi, ki so pred par leti katoliške frančiškane v Albaniji klali in pobijali... Kje je zdaj pravo "katoličanstvo", v Gradcu ali v Ljubljani?!

Državni zbor.

V torek je pričel avstrijski državni zbor zopet zasedenjem. Malo škandala je napravil le češki bivši poslanec Burival, ki je zaradi veleizdaje dalje časa v ječi sedel, ki pa zdaj nima nič v zbornici opraviti. Moža se je odpravilo. "Jugoslovani" večinoma niso bili navzoči.

Predsednik zbornice dr. Groß se je spominjal v svojem pozdravnem govoru zlasti

osvoboditve vzhodne Galicije in Bukovine ter krasnega našega odpora v 11. Sočini bitki. Zbornica je izrazila potem cesarju čestitke ob priliki zmag naših armad.

Glavni dogodek seje je bil seveda govor ministrskega predsednika dra. v. Seidler. Le ta je govoril v prvi vrsti o socijalno-političnih zadevah in potem o nujnem vprašanju ljudske prehrane. Vlada stoji na stališču, da se mora vojno-gospodarsko razdelitev živil obdržati, da pa se mora tudi pustiti veselje do dela proizvajajočim slojem. Vsi sloji storijo svojo dolžnost, kmetije, uradniki, delavci, in tako smo zamogli tudi v zaledju svoje postojanke obdržati. Vlada bode tudi skrbela, da bomo z živili enakomerno na Avstrijskem kakor na Ogrskem preskrbljeni. Minister stoji na stališču, da ni nobenih nepremostljivih nasprotij med industrijo, kmetijstvom in konzumom. Zanimivo je govoril minister tudi o uporabi vodnih sil zlasti za električne naprave. Nadalje se je pečal za agrarno politiko. Z vsemi mogočimi sredstvi se bode preskrbelo, da bode med vojno izžpana zemlja svoj pridelek še povišala. Istotako je govoril o povzdigi drugih slojev ter predrugačbi šolstva. — Posebno pomemben je bil govor ministrskega predsednika v političnem oziru. Minister stoji na stališču, da se mora uresničiti narodno samoupravo v okvirju države in kronovin. Tozadevne predloge stavi bode v upravnem odseku. Vlada stoji pri temu na stališču dualizma. Pri temu se vlada ne strinja s posameznimi izjavami, za katere ne more biti odgovorna. Mi želimo le notranje utrjenje vseh sil. Oni pa, ki se postavijo v nasprotje z državo, ne smejo imeti nikdar vpliva na javne zadeve države. Vlada stoji ravno na stališču avstrijske državne misli. V tem je utrjenje tudi zunanji položaj. Glavni temelj pri temu je zvestoba napram našim zaveznikom. Kdor deluje proti tej zvestobi in torej proti našim zaveznikom, ta okrepeča sovražnike in podaljša s tem vojno. Govornik je omenil potem mirovne poskuse in končal svoj govor tako-le: "Vroče si želimo notranji mir, ker ne moremo več izdržati, da bi se naša najboljša sila v narodnostnih bojih razdrobljala in ker hočemo vsi doseči, da pride domovina tudi v političnem oziru iz usode poskušnje svetovne vojne ne slabejša, marveč močnejša. (Živahno odobravanje. Ministru se čestita.)"

Ruske zmešnjave.

Položaj na Ruskem se v bistvu ni spremenil. Kerenski je sicer za sedaj zmagovalac nad svojimi ruskimi nasprotniki, ali mirovna misel se med ljudstvom ogromne te države vedno bolj širi. Vsaka struja, vsak narod hrepeni za svojimi cilji. Tako se pripravlja razsul nekdanj tako mogočne carjeve države. Vstaviti bi se dal ta razsul edino na ta način, da sklene Rusija z osrednjimi silami posebni mir. Tega pa Kerenski, ki stoji popolnoma v službi Angležev, noče storiti. Zato mora šele ta brezobzirni minister in diktator pasti, predno bode upati dosego posebnega miru.

Naš cesar in nemški cesar odgovarjata papežu.

Kakor znano, je rimski papež poslal vsem vojujočem se nevtralnimi državam noto, v kateri se poteguje za zopetno uresničenje svetovnega miru. Medtem, ko naši sovražniki doslej na noto še niso odgovorili, sta naš cesar in nemški cesar že podala odgovor, v katerem še enkrat slovesno izjavljata, da sta pripravljena za častni, pravični in stalni mir. Prinašamo (nekaj skrajšano) odgovor našega in nemškega cesarja.

Odgovor cesarja Karla.

Po kratkem uvodu pravi cesar: Zavedajoč se od zasedanja prestola naših dedov popolnoma odgovornosti, ki jo nosimo pred Bogom in pred ljudmi za nam zaupano usodo avstro-ogrske mo-

narhije, nismo nikdar izgubili iz oči visokega cilja, da postanejo naši narodi čim prej zopet deležni blagoslovov miru. Kmalu po našem nastopu vladanja nam je bilo tudi dodeljeno storiti skupno z našimi zavezniki že od našega vzvišenega prednika pokojnem cesarju kralju Francu Jožetu I. uvaževani in pripravljeni korak za omogočenje častnega in trajnega miru. V svojem prestolnem govoru pri otvoritvi avstrijskega državnega zbora smo izrazili to željo in pri tem poudarjali, da delamo za mir, ki naj daljše življenje narodov osvobodí jeze in žeje po maščevanju in jih za generacije zavaruje pred uporabo oborožene sile.

Naša skupna vlada ni med tem zamudila, izraziti z opetovanimi in najpuni, vsemu svetu slinimi izjavami našo in željo narodov avstro-ogrske monarhije, narediti konec krvoprelitju z mirom, na kakoršnega misli Vaša svetost sama. Osrečeni po misli, da so naše želje od začetka imele isti cilj, ki ga določa Vaša svetost danes kot dosege potrebne, smo nam pred kratkim došle konkretne in praktične vzpodbude Vaše svetosti vzeli v temeljit pretrés in prišli do sledečega uspeha:

S silo globoko vkoreninjenega prepričanja pozdravljamo vodilno misel Vaše svetosti, da mora bodoči svetovni red sloneti izključivši silo orožja na moralnični sili pravice, na vladanja mednarodne pravičnosti in postavnosti. Tudi smo prešinjani upanja, da bi povzdigo pravne zavednosti človeštvo naravno regenerirala. Pridružujemo se torej naziranjju V. S., da morejo in morajo pogajanja vojskujočih se vlad voditi do sporazumljenja, kako je pod varstvom primernih jamstev izstopno, medsebojno in sukcesivno zmanjšati oboroženje na kopnem, na morju in v zraku in kako je odstraniti po pravici vsem narodom sveta lastno visoko morje od gospodarstva ali nadvalde posameznikov in otvoriti enaki porabi vseh. Zavedajoč se popolnoma mir stvarjajočega pomena po Vaši svetosti nasvetovanega sredstva, predlagati mednarodne prepire obligatoričnim razsodiščem, smo pripravljani, se o tem predlogu z Vašo svetostjo pogajati.

Ce se, kakor želimo iz vsega srca, posreči, da se dosežejo sporazumljenja med vojskujočimi se državami, ki bi uresničila to zvišeno misel in s tem dala avstro-ogrski monarhiji sigurnost za njen neovirani daljni razvoj, potem ne more biti težko, dopeljati do ugodne rešitve druga vprašanja, ki jih je še rešiti med vojskujočimi se državami, v duhu pravičnosti in primerne uvaževanja medsebojnih pogojev obstanka.

Ce bi stopili narodi sveta v smislu predlogov Vaše svetosti v medsebojna pogajanja, bi iz tega mogel vzcveteti trajen mir; lahko bi dosegli popolno svobodo gibanja na visokem morju — vzeta bi jim bila težka materialna bremena in odprli bi se jim novi viri blagostanja.

Pod vodstvom duha zmernosti in spravljivosti smatramo predloge Vaše svetosti za primerno podlago za uvedbo pogajanj za pripravo vsem pravičnega in trajnega miru in upamo živahno, da bi bili navdani enakega duha tudi naši današnji sovražniki.

Karl I. r.

Odgovornemškega cesarja.

Odgovor, kiga je podala nemška vlada, ima sledečo vsebino:

Nemški cesar je od začetka svojega vladanja smatral za svojo najvišjo in najsvetejšo nalogo, da ohrani nemškemu narodu in svetu blagodare mi-

Pridni viničar

s 3 do 4 delavskimi močmi se sprejme proti visoki plači pri K. Flick, Fraueheim. 432

Majer in en viničar

se pod jako ugodnimi pogoji sprejmeta. Lepo plačilo in mnogo zemlje. Richard Ogriseg, Sturmberg, pri Mariboru, pošta Pesnica. 434

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo, zmogen nemškega in slovenskega jezika se sprejme pri bratih Slawitsch v Ptujju.

Lehrling

mit guter Schulbildung, der deutschen und slowenischen Sprache mächtig, wird aufgenommen bei Brüder Slawitsch, Pettau. 425

20 komadov vinske posode

v prav dobrem stanju od 300 do 1000 litrov za prodati. Cena po dogovoru. 446

„Jablus“

pošta Podplat, postaja Kostrevnica-Podplat.

ru. Nemški odgovor se skljuje tozadevno na prvi prestolni govor cesarja Viljema z dne 25. junija 1888 ter poudarja, da se je cesar tudi v svetovni krizi pred sedanjjo vojno do zadnjega trudil, poravnati spor z mirnimi sredstvi. Ko je vojna proti njegovim željam izbruhnila, so bili zopet nemški cesar in njegovi zavezniki prvi, ki so slovesno izjavili, da so pripravljeni se pogajati za mir.

Nemška vlada je papeževe predloge resno in vestno preudarila. Način, na kateri se je to zgodilo, dokazuje, kako zelo ji je pri srcu, da najde v soglasju s papeževimi željami in z mirovno resolucijo državnega zbora z dne 19. julija, porabne temelje pravičnega in trajnega miru.

S posebno simpatijo pozdravlja nemška vlada načelo papeževnega klica, da naj stopi na mesto materialne sile orožja, moralna sila pravice. Po papeževem mnenju bi iz tega sledilo, da reducirajo vse države svoje armade ter da se za mednarodna sporna vprašanja ustanovi obligatorično razsodišče. Nemška vlada soglašja s papežem, da so gotove določbe in garancije za istočasno in vzajemno omejitve oboroževanja na kopnem, na morju in v zraku ter za pravo svobodo in skupnost širokega morja tiste zadeve, pri katerih mora novi duh, ki naj v bodoče vlada med državami, priti do upapolnega izraza, kadar se bo o njih razpravljalo. Iz tega bi potem sledila naloga, da se pojavljajoči mednarodni spori odločijo ne z nastopom armad, temveč z mirovnimi sredstvi, zlasti tudi potom razsodišč. Cesarska vlada bo podpirala pri tem vsak predlog, ki je združljiv z življenjskimi interesi nemške države in nemškega naroda.

Nemška nota poudarja nato, da si nemško ljudstvo pred vsemi drugimi želi, naj bi zavladal med narodi duh spravljivosti in bratstva. Kadar bodo narodi spoznali, da je treba poudarjati to, kar jih druži, ne pa, kar jih razdvaja, se bo posrečilo, posamezne še odprte sporne točke tako urediti, da bodo ustvarjeni vsakemu narodu zadovoljivi pogoji njegovega obstoja. Le pod tem pogojem je mogoč trajen mir, ki bo pospeševal zopetno približanje in zopetni procvit človeške družbe. V tem prepričanju se nemška vlada zanaša, da bodo tudi sovražniki v papeževih načelih spoznali primerno podlago, na kateri bi se dal pripravljati bodoči mir pod pogoji, ki odgovarjajo duhu pravičnosti in evropskemu položaju.

Tako sta naš in nemški cesar zopet pokazala svojo krasno miroljubnost! Besedo imajo zdaj sovražniki!

Izpred sodišča.

Pismo — izdajalec.

Gradec, 20. septembra. Posestnik in vinski trgovec Johan Sametz v Zierbergu pri Spielfeldu hotel je svojo ženo pisмено zapeljati, da naj vliva vodo v 50 sodov vina, ki jih je imel prodati. Pismo je pisal na nekem potovanju po Spodnjem Štajerskem. Vojaška cenzura pa je pismo sodniji izročila. Vino je Sametz povprečno po 2 K 10 h prodajal. Ako bi se njegova lumparija posrečila, imeli bi kupci škode, on pa dobička za 1995 kron. Obtožen je bil tudi, da je pokvarjeno, zmešano in slabo vino prodajal. Obsojen je bil na dva meseca ječe z dvema trdima ležiščema na mesec.

Smrtna kazen vojne sodnije.

Dunaj, 20. septembra. Črnovojniški feldvebel Anton Schmid od črnovojniškega okrajnega poveljstva št. 1, Dunaj, pridelen operacijski blagajni 5. armadnega poveljstva, je v septembru 1916 pri vojno-poštnemu uradu 339 neko pismo z dvema vložnima listkoma vojne bolnišnice št. 3/8, glaseča se na 12.369 kron 80 h, za vojnega dobavatelja Franca Druškoviča v Brezicah, za-se obdržal in je pustil to svoto od nekega neznanega moža, ki se je krivično za Druškoviča izdal, pri operacijski blagajni 5. armadnega poveljstva dvigniti. Bil je vsled tega od sodnije 5. armadnega poveljstva v zmislu § 444 v. k. p. in odredbe prekega soda armadnega nadpoveljstva poleg degradiranja na črnovojnika na smrt potom ustreljenja obsojen. Sodba je bila dne 10. januarja 1917 izvršena.

Kaj si Lah i vse pri nas upajo!

Gradec, 22. septembra. V Gradcu naseljeni trgovec s sadjem Anton di Lenardo posljal je v decembru 1916 na brate di Lenardo v Zürichu denarno pismo z 9 tisočaki, ki so bili določeni za plačilo citron. Cenzura v Feldbachu je denarno pismo zaplenila. Brata di Lenardo spadata v provinco Udine, torej sta v Italijo pristojna. Ker stoji pa Avstrija z Italijo v vojni, se tja ne sme

avstrijskega denarja pošiljati. Di Lenardo je zato obsojen na 2 tedna strogega zapor z enim trdim ležiščem na teden in na 20 K denarne globe. — Res škandalozno, da delajo danes še laški državljani pri nas najboljše „kšefte“ in da jih oblast mirno gleda.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi z zvezdicami (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 29. septembra: Ubelbach, okr. Fronleiten; Passail**, okr. Weiz; Sv. Ruprecht, okr. Weiz; Schaffern, okr. Friedberg; Grafendorf, okr. Hartberg; Seckau**, okr. Knittelfeld; Šoštanj**, Marenberk**, Gaishorn, okr. Rottenmann; Rottenmann*; Sv. Lovrenc ob Dravi, okr. Ptuj; Riegersburg**, okr. Feldbach; Sv. Mihael pri Leobnu; Wildon**, Mooskirchen**, okr. Voitsberg; Voitsberg**, Vransko**, Brežice (svinjski sejem).

Dne 30. septembra: Sv. Erhard, okr. Bruck.

Dne 1. oktobra: Waltersdorf**, okr. Hartberg; Ilz, okr. Fürstenfeld; Aflenz**, Krieglach**, okr. Kindberg; Neuberg**, okr. Mürzzuschlag; Konjice**, Dol**, okr. Laško; Ranten**, okr. Murau; Ormož**.

Dne 2. oktobra: Celje*; Ormož (svinjski sejem); Radgona*.

Dne 3. oktobra: Sv. Peter**, okraj Leoben; Imeno (svinjski sejem), okr. Kočje; Luče (sejem za drobno živino), okraj Arvel.

Dne 4. oktobra: Cerkveni prostor Fernitz, okraj okolica Gradec; Köflach**, okr. Voitsberg; Schwanberg**, okr. Deutschlandsberg; Sv. Lenart v Slov. Gor., Zalec**, okr. Celje; Jurkloster**, okr. Laško; Lankowitz, okr. Voitsberg; Gradec (konjski sejem); Breg pri Ptujju (svinjski sejem).

Dne 5. oktobra: Gradec (sejem za klavno živino); Rogatec*; Pöls*, okr. Judenburg.

Dne 6. oktobra: Pišcece**, okr. Br. žice; Wörschach*, okr. Irdning; Sv. Mihael pri Leobnu**, Tilmitsch**, okraj Lipnica; Krennhof*, okr. Voitsberg; Sv. Margareta**, okr. Neumarkt; Admont**, okr. Liezen; Eschoffeld, okr. Knittelfeld; Brežice (svinjski sejem).

Razno.

Kupčija zelja nakupovalne ces. k. štajerske namestnije. „Obersteirerblatt“ v Brucku piše: Ena najbolj nesrečnih preskrbovalnic živin v vojni je pač deželna nakupovalnica c. k. štajerske namestnije v Gradcu. Visoke cene za manjvredno, mnogokrat pokvarjeno blago, naravnost neverjetno nakupovanje. Pred nekaj časom dobil je okrajni preskrbovalni odbor več sodov kislega zelja po 3 K 30 h za eno kilo. Pri temu je del zelja še nezavžiten. — Takim lumparijam bi se moralo pač konec napraviti!

Zbirca po cerkvah. Ob priliki cesarjevega rojstnega dne je določil mariborski knezoškof dr. Mihael Napotnik po vseh cerkvah dieceze nabiranje denarjev. Zbrala se je skupno svota 5818 K 52 h. To svoto je knezoškof izročil vojno-oskrbovalnemu uradu v Gradcu.

Poslanec in c. k. gimnazijski profesor dr. Verstovšek, znani politični postenjak, s katerim smo se tudi mi že opetovano popečali, opsoval je v neki interpelaciji na znani prvaško-klerikalni način slovenske naprednjake in Nemce na Spodnjem Štajerskem. Barabski ton te Verstovškovih interpelacij pravzaprav ne zasluži nobenega odgovora, kajti tacega tona, kakor „akademsko izobraženi“ profesor dr. Verstovšek se niti zadnji žganjar ne poslužuje. Ali v dotični interpelaciji, ki se je potegovala za gotove veleizdajalske hujskade, je Verstovšek napadel tudi svojega kolega, celjskega poslanca svetnika deželne nadsodnije g. Richarda Marckhla. In ta si prostakiški manir profesorja Verstovškega ni pustil dopasti, marveč ga je v „odprtem pismu“ v raznih listih prav energično za ušesa prijel.

V tem odprtem pismu imenuje g. Marckhl dotičnega inspiratorja „brezčastnega obrekovalca“ in „tata časti“. Rado vedni smo, kaj bode Verstovšek storil? Nič, stresel se bode kakor mokri kužek in zasledoval svoje zvišene „jugoslovanske“ cilje naprej!

Imenovanje. Cesar je mestnemu zdravniku v Ptuj primariju dru. Francu Metzler v. Andelberg podelil naslov medicinskega svetnika. Čestitamo!

Težko ranjeni vojni kurat. Kakor se poroča iz Maribora, bil je dne 12. t. m. na Sočini fronti vojni kurat Engelbert Klasinc težko ranjen. Le hrabro nastopanje lajtnanta Verbitsch, ki je ranjenca ¼ ure v nevarnosti za lastno življenje do obvezovalnice nesel, rešilo je kurata smrti.

Vojni križci za civilne zasluge. Cesar je podelil vojni križec za civilne zasluge 2. razreda m. dr.: občinskemu zdravniku v Ormožu dru. Alojzu HeiB; distriktnemu zdravniku v Slov. Bistrici dru. Maksu Murmayr; nadalje vojni križec za civilne zasluge 3. razreda m. dr.:

Odprte službe: Delavci in delavke

le ledični ali sami stoječi,
se pri dobremu zaslužku in
ceni prehrani takoj sprej-
mejo v

452

cementni fabрики
Zidanimost (Steinbrück).

Domači tesar
ali kolar
se sprejme. Prosto stanovanje in njiva. Frh.
v. Twickel'sche Gutsverwaltung, Marburg.

453

V najem se želi vzeti
gostilno
na deželi s trgovskim lokalom in če mogoče
zraven vrt ali nekaj zemlje. Ponudbe naj se
napravijo pod naslovom Johann Gräther, Dobje
bei Montpreis, Unter-Steiermark. 455

Viničarska družina

sprejme se do 1. novembra. Poleg dobrega
plačila stojijo tudi njive na razpolago. Vpra-
sanja na g. Josef Goriupp, Ptuj. 371

Kdor hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali provinci
hitro in diskretno prodati, naj se obrne na
Handelsverkehrszeitung „HAVEG“, Wien, I. Gise-
lastrasse 5, telefon interurban 8275, 159
in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacije
brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.

reda: distriktnemu zdravniku v Murecku dru. Jožefu Krautgasser in praktičnemu zdravniku v Hrastniku dru. J. Marcius.

Duhovniška politika. „Marburger Zeitung“ piše: „Kakor izvemo iz podučnega vira, pustil je mariborski slovenski knezoškof dr. Napotnik svojim političnim somišljenikom izjaviti, da je sicer tudi pristaš jugoslovanske deklaracijske politike in da bi bil dotično izjavo kakor ljubljanski knezoškof dr. Jeglič podpisal; to pa mora za sedaj opustiti, češ, da mora zdaj še ozire jemati na nemško prebivalstvo Maribora in lavantske dieceze, ki bi tako izjavo ne sprejelo mirno in bi bilo z njo izzivano, kar se mora sedaj še preprečiti.“ — Komentar k tej velezanimivi vesti pričakujemo od „Straže“.

V Kozjem se je pojavila huda griža, ki je že več smrtnih žrtev zahtevala. Pospešala je to bolezen slaba pitna voda, vživanje nezrelega sadja in neprimerna stranišča.

Popravek. V zadnji številki smo poročali, da je bilo nekemu trgovcu v Konjicah 48.000 K ukradenih. Tatvine sunilo se je g. Arturja Konjetič iz Celovca. Ta sum pa se je medtem kot popolnoma neopravičen izkazal. Kazensko postopanje proti g. Konjetiču je bilo vstavljeno.

* * *

Življenje za eno jabolko. Pred kratkim smo poročali, da je prišel strelec Neumayer na kolodvoru v Beljaku, ko je hotel iz nekega vagona eno jabolko vzeti, pod vlak in je bil usmrčen. Žalostni slučaj pa se je drugače izvršil. Neumayer je v izvrševanju svoje službe prekoračil progo; pri temu je prišel med „puferje“ vagona, ki so ga zdrobili, tako da je bil nesrečen takoj mrtev.

Sedemkrat odlikovan. Iz Pisheldorfa na Koroškem se poroča: Tukajšni kmetijski fant P. Moosbrugger dobil je pred kratkim zlato hrabrostno medaljo. To je 7. odlikovanje, ki si ga je mladi vojak med vojno zaslužil. Odlikovanec je vojni pilot in četovodja na vzhodni fronti.

Požar. Iz Fischeringa poroča: Pogorela so poslopja posestnika Valentina Schilcher v Unteraigenu. Žal, da je bila tudi vsa žetev tega posestnika in še nekega sosedu uničena.

* * *

Pivovarnarji so zahtevali iz bogve kakšnih novih vzrokov zopetno zvišanje itak mnogo previsokih cen piva. Urad za ljudsko prehrano pa je to za sedaj odklonil, tako, da morajo dosedanje cene ostati. Kakor se poroča, hočejo pivovarnarji proti temu zopetno vlogo napraviti.

Grozni požar (U.-K.-B.) V vasi Hernadfö na Ogrskem pogorelo je 128 stanovalnih hiš in 200 drugih poslopij ter mnogo gospodarskih poslopij. Tudi mnogo živine in krme je bilo v plamenih uničeno. Tri otroci so našli v ognju smrt. Škoda znaša 1 in pol milijonov kron. Požar je nastal vsled naprednosti otrok, ki so cigarete kadili.

Razstrelba. Naravnost grozovita razstrelba se je zgodila 22. t. m. v rovu Helene rudnika Lubeny na Ogrskem. 59 rudarjev je mrtvih, 55 ranjenih, med njimi več težko. Cesar Karl je poslal tja takoj izraz toplenga sočutja in si je pustil brzojaviti natančno poročilo. Na stvareh ni mnogo škode in se boče zamogel obrat kmalu zopet pričeti.

Škof v Trientu. Uradno se poroča: Knez in nadškof Eudrici od Trienta se je z ozirom na vojne dogodke v njegovem škofjskem mestu odločil, da se naseli v lepo ležečem samostanu Heiligenkreuz pri Dunaju. Tam biva v družbi svojega tajnika in samoumevno ni njegova osebna prostost prav nič omejena. — Zakaj neki se to stvar o škofovi prostosti tako silno naglaša? Saj vendar nikdo na božjem svetu ne dvomi, da je „prostost“ avstrijskih škofov vedno in povsod „neomejena“.

Od vojnega ministra do infanterista. Prejšnji ruski vojni minister Sawenkow stavlja je prošnjo, da ga naj ruska vlada kot navadnega vojaka v napadalni bataljon uvrsti. Kaj

ko bi drugi penzionirani ministri to posnemali; pa ne samo na Ruskem...

Koliko krompirja dobimo? Avstrijski minister za ljudsko prehrano poročal je v parlamentarni komisiji za vojno gospodarstvo m. dr.: Lansko leto smo imeli pri slabi krompirjevi žetvi uspeh okoli 50 milijonov meterskih centov, v normalnih letih pa okroglo 130 milijonov centov. Letošnja žetev je nekaj boljša. Ni pretirano, ako računamo na žetev 70, morda celo 80 milijonov meterskih centov. Kar se tiče porabne množine, pride, ako se računa 100 kil na glavo in leto, okoli 2 kili na glavo in teden. Vprašanje je pri vsemu temu po našem ponižnem mnenju le to, če ne bodo oblastvene odredbe ves krompir — požrle!

Kako se dela draginjo. V skupnem odboru obeh zbornic državnega sveta, ki bode odslej baje vodil nadzorstvo nad zloglasnimi „centralami“, se je en poslanec pritožil zaradi navijanja cen pri žitni kavi. Rekvizijska cena za ječmen znaša 36 kron, prodajalna cena na producentu žitne kave 46 kron, proizvajalne cene, vojne kave s 5%-nim dobičkom 72 kron, prodajalna cena producentov 90 K in cena pri razprodaji v malem — 120 kron. Kmet dobi za svoj pridelek 36 kron, zadnji prekupevalec pa 120 kron. In to si pustimo dopasti; kajti dopasti si bomo pustili morda tudi to, da se nam konečno lastno kožo čez naše neumne buče potegne. „Gehorchsam ist des Christen Schmuck!“

Dobički iz vojne. Bilanca a. dr. emaljskih tvornic in fabrik kovinskega blaga „Austria“ za 1916—17 konča s čistim dobičkom 2.100.244 kron. Predlaga se dividendo 25% proti 20% v lanskem letu... Kdo plačuje to dividendo? Vboge ženske, katerih možje prelivajo svojo kri za domovino, vbogi mali kmetje, delavci in obrtniki, vsi oni, ki jim je vojna prinesla le bremena, pa nobenega dobička. Ali ni razumljivo, da smatra izmозgano prebivalstvo gotove kapitaliste za najhujše sovražnike?

Koliko ljudi živi od vojno-žitnega prometnega zavoda? Kakor je dne 18. septembra vladni komisar vojno-žitnega prometnega zavoda dognal, bilo je dne 1. januarja t. l. samo pri dobavi žita 3249 žitnih komisarjev uslužbenih. Ti ljudje stanejo seveda nekaj drobiža. Zato ni čuda, da košta pšenica 38 K, bela moka pa 120 K.

Kako si zamoremo predstaviti potopljeni prostor čolnov? Kdor še ni videl nikdar veliko pomorsko ladjo, ta si pač ne more pravilno predstaviti, kako velika je prostorna vsebina potopljene tonaže in kako velika je ta izguba za sovražne trgovske ladje. Primerni pojem se dobi, ako se v uradnih poročilih omenjene brutto-register-tone spremeni v kubične metre. Dnevni uspeh od 35.000 brutto-register-ton odgovarja prostoru 99.150 kubičnih metrov ali prostorni vsebini 6 skladišč, od katerih je vsako 100 metrov dolgo, 15 metrov široko in 11 metrov visoko. Skupni majski uspeh nemških podmorskih čolnov od 869.000 ton na potopljenem tovornem prostoru si predstavimo najbolje kot 90 metrov široko cesto, katere hiše na obeh straneh so po 30 metrov visoke. Po tej cesti bi morali 2735,4 (torej skoraj 3 kilometre!) korakati, da bi imeli v hišah na obeh straneh toliko prostora, v katerega bi se dalo shraniti vsebine 869.000 register-ton, to je 2.461.817 kubičnih metrov.

Uvoz nemškega krompirja v Avstrijo. Zanimivi in veleznačilni so sledeči resnični podatki: Iz tedenskega poročila vojno-prometnega žitnega zavoda, filijalka Praga, za čas od 2. do 8. t. m. je posneti, da se je oddalo okrajem in posebnim mestom skupno 366 vagonov krompirja. Izven Češke se ni poslalo nobenega krompirja. Dobavlja se sedaj tudi krompir iz Nemčije, od katerega se je več kot 100 vagonov češki vporabi dodelilo in večinoma tudi že odposlalo. Do 9. t. m. peljalo se je skozi colninsko postajo Tetschen nad 600 vagonov nemškega krompirja. Nadaljnih 1000 vagonov se še pričakuje. Tudi na Dunaju in v Gradcu se že dobavlja krompir iz Nemčije. Zanimivo je to zaradi tega, ker gotovi hujšaki ravno tako

delajo, kakor da bi bilo pomanjkanje v naših krajih edino posledica izvoza v Nemčijo. Kakor se pa vidi, nam tudi Nemčija kolikor močnejše pomaga!

Ruski vojni vjetniki morilci. V Steinwandleiten na Nižje-Avstrijskem sta dva ruska vojna vjetnika nekega vžitkarja umorila in oropala. Obklela sta se takoj v ukradeni civilno obleko, svoje uniforme pa sta pustila v gozdu. Kolikor je doslej znano, sta oropala ubitemu vžitkarju 1200 kron, dva para škornjev, eno obleko in eno srebrno uro.

Aretirani oderuhi. Na Dunaju je policija zaprla trgovca Franca Wiesner, Rudolfa Seifried in Konrada Deimel, ki so bili cele vagonne sira po nizkih cenah nakupili, potem pa na oderuški način prodajali.

Velika žepna tatvina. Iz Dunaja se poroča: V kolodvorski kavarni ukradel je varšavski slikar Rybnar trgovcu Meczera denarnico s 24.000 K. Žepnega tata so zaprli. Ukradeni denar pa je bil že nekemu tatinskemu tovarišu izročil, katerega oblast doslej še ni zasačila.

Tudi svinjsko meso iz Nemčije za Avstrijo! Kakor se poroča iz Dunaja, se je „Oezegu“ posrečilo, za dunajski trg iz nemških ledenic pridobiti večjo množino svinjskega mesa. Radovedni smo, če bodoje prvaški listi tudi to svojim vernim čitateljem poročali. Kajti hujskati znajo ti listi proti nam zvesto zavezani Nemčiji prav dobro.

Oproščen vojaške službe je bil v Birminghamu na Angleškem 34 let star mož, dasi ravno je popolnoma zdrav in čvrst ter sposoben za vojaško službo. Na Angleškem, kjer imajo sploh mnogo vzornih uredb, so ustanovili tudi nekeke vzklicne komisije, ki pretresajo, če je potrjenca morda oprostiti iz posebnih ozirov vojaške službe. Na to komisijo se je obrnil tudi omenjeni 34 letni mož; dokazal je, da dobi dedščino petih milijonov, če preživi dva dosti starejša opravičenca, a da pride sam, oziroma njegova družina ob to premoženje, če pade v vojni. Komisija je odločila, da je bodočega dediča oprostiti vojaške službe.

Izgubljena je bila v Ptuj od Floriani-platza do pošte črna, usnjata denarnica z večjo svoto. Odda se proti dobremu plačilu pri Johanu Kosel, poštni slugi v Ptuj.

Sv. Florijan pri St. Gradcu. Piše se nam: Dne 17. januarja 1917 je bilo po celi naši fari zrnje rekvirirano in zato pa je naš župnik N. Ulčnik že prejšno nedeljo v cerkvi predlagal in pridigal ljudem, da ne bi smeli zrnja skrivati, ker vsak bo strogo kaznovan, kdor bo zrnje skril. Naš župnik so se pa prvi zmotili in 8 žakljev vsake sorte zrnja v eno sobo skrili in zaprtega imeli. Ali žalibog so vojaki in pa komisija še bolj „kšajt“ bili, kakor pa gospod župnik. Komisija je prvi dan vso zrnje popisala, kolikor so ga našli pri župniku in ker jim je to sumljivo naprej prišlo, da bi župnik tak malo zrnja imeli, ker so pa ljudje vedeli, koliko so po bernji dobili, ker svojega tak niso nič imeli, — so šli vojaki za en par dni spet k župniku revidirati in res so našli okoli 400 kg več zrnja, kakor prvi dan. Seveda so to zrnje vso vzeli, da g. župnik ni imel nič od tega; samo od okrožne sodnije iz Celja je dobil 100 kron kazni za plačati ali pa 14 dni zapora. V tem zrnju so pač g. župnik malo žegna imeli, še svinje ga niso mogle jesti, kakor ima njihova kuharica navado, da zrnje svinjam davlje in se tudi svinjam pozna, ker so tak debele, da komaj po vrtu hodijo. Ali boste letos tudi skrili zrnje, g. župnik? Letos bomo še bolj natanko iskali, varujte se toraj!

Prijateljica Rusov. Pri gostilničarki Mariji Kvar v Mošgancih uslužbena dekla Liza Golob bila je že dalje časa na sumu, da ima razmerje z nekim vojnim vjetnikom. Gostilničarka in dekla sta namreč eskortnemu možu G. Hrapp zatajila navzočnost ruskega vjetnika v gostilni; našlo se je pa potem Rusa v spalnici teh žensk. Dne 17. t. m. pa je poročila Liza Golob dečka, katerega oče je po njeni lastni izpovedbi Rus Iwan Pozerowski. Ta otrok je baje zaradi zaslinjenja umrl. Golob pa je še okoli pravila, da se prav

nič ne sramuje zaradi občejanja z Rusi. Fej, fej ruskim ljubican!

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 26. septembra. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Pri Seretu pripeljale so nemške čete iz ene zadajšnih sovražnih črt nad 150 vjetih in več strojnih pušk.

Italijansko bojišče. Na Montu San Gabriele in pri Kalu bili so sovražni poizvedovalni oddelki prepodeni. V oddelku Tonale in zapadno od Tolmina pripeljale so naše napadalne čete vjete. Letalno delovanje je bilo ob Soči, potem med dolinama Etsche in Sugana jako živahno.

Južno-vzhodno bojišče. Zmerno artiljerijsko delovanje.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 26. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji zopet močni ognjeni boj. Zjutraj vzele so naše čete del dne 20. t. m. severno ceste Menin-Ypern izgubljenega ozemlja s krepkim napadom nazaj. Angleži so nas skušali strikirat nazaj potisniti; bili so odbiti. Razven krvavih žrtev izgubili so Angleži nad 260 vjetih. Od gozda Houthout do kanala Comines-Ypern bobenski ogenj. Potem so zapričeli angleški infanterijski napadi. Bitka je v polnem toku. — Pri Gonicu vdrl so po močnemu ognju Angleži v naše črte. Protisunki so prepodili sovražnika. — Naši letalci so napadli zvečer zopet London in angleška pristanišča na obeh straneh Kanala. Metanje bomb na Ramsgate, Margate, Dover ter Boulogne, Calais, Gravelius in Dünkirchen je imelo požarni učinek. Eno naših letal se ni vrnilo. Nasprotniki so izgubili 15 letal.

Prvi generalkvartirnojmster Ludendorff.

Angleški nemiri zaradi lakote.

W.-B. Berlin, 26. septembra. Glasom izpovedi kapitana nekega v septembru iz Hulla v Rotterdam došlega angleškega parnika vlada v Hullu velika nezadovoljnost glede vprašanja prehrane. Vse cestne izgrede se je z orožjem zadušilo. Med 2. in 8. septembrom se je v Kommerzial-Roud v Hullu skladišča in prodajalne oropalo. Najstrožje je prepovedano, o takih nemirih kaj poročati ali v časopisih objaviti.

Posestvo

v Čaderdorfu blizo okrajne ceste, 10 minut od postaje Poličane, v najboljšem stanju, s stanovanjskim in gospodarskim poslopjem, 12 oralov zemlje, njive, travnik, gozd, se prodaja „auscugom“, ki na njem leži. Več pri železniškemu portirju v Poličanah.

Majer

ki se razume tudi na vinogradniško delo, se sprejme pod ugodnimi pogoji pri

Alojzu Muchitsch

trgovcu v Ptuj.

Električna luč brez baterije! Znana eksportna firma Maks Böhm, Dunaj IV., Margaretensstra 27/51, prinaša novo električno Dynamo žepno svetilko v trgovino, ki zamore spremeniti vso industrijo žepnih svetilk z baterijami. Pri tej svetilki pride s pritiskom dynamo v delo, ki daje električni tok za svetilko in tem lepo, belo svetlobo. Čenejša kakor vsaka druga žepna svetilka, ker odpade nadomestilo baterij. Gori kolikor časa se hoče brez opešanja. Cena znaša K 24.—. Katalog proti vpošiljanju 1 K.

Žnidarič Tomaž, kovaški mojster v občini Pocije Nr. 92 niže Ptuja, išče pridnega

učenca

za kovačijo na 3 leta.

Pridni 361

vinčarski ljudje

3 osebe, se sprejmejo. Ponudbe na Rudolf Blum, Maribor, Carnerstrasse 22.

DEKLA

pridna, zvesta in delavna, se sprejme v službo

Leopold Slawitsch, trgovec v Ptuj. 427

„Asanol“

ma presenetljiv uspeh pri pokončavanju žoharjev (zakon, varovan) škurkov, mravelj itd. 1 zavojček stane 1 krono.

„St. Valentinov redilni prašek za prašiče“

je edino uspešen pri prebavi krme, zaradi tega izredno redi meso in toščo. 1 zavoj stane 1 krono. Naroča se pri Josip Berdajs, Ljubljana, Zelnarska ulica 18. Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojčkov.

4 stanovanjske sobe

s kuhinjami, njivo in sadonosnik se takoj oddajo. Vprašanja na upravo tega lista. 450

En travnik

pri Mariboru, kupi Karl Flucher, Schillerstrasse 8. 438

■■■■■■■■■■

Izvežbana in pridna prodajalka

zmožna slovenskega, nemškega in laškega jezika, želi s 1. novembrom premeniti službo v trgovini mešanega blaga. Prijazne dopise je poslati pod naslovom: Rezi Schrot, Roseggerstrasse 4, Bruck a. M.

Sprejme se

ženska

za delo pri hiši in za kuho pod dobrimi pogoji. Naslov: Leopold Wake, Straß, Stajersko. 447

Mestna posredovalnica
(Wohnung- und Dienstvermittlung)

za

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovži)

Podaljšaj svoje življenje!

Zamore se svoje življenje podaljšati, bolezni preprečiti, bolnike ozdraviti, slabotne okrepiti, tavažne trdne in nesrečne vesele napraviti!

Kaj stoji za vsako boleznijo?

Slabost živčne sile, žalost, izguba ljubih prijateljev ali svojcev razočaranja, strah pred boleznijo, napačni način življenja in mnogo drugih vzrokov.

Veselo srce

je najboljši zdravnik! Dobi se pot, ki ti po magi do veselja, tvoj čut oživlja, ki te z novo nado napolni, in to pot ti kaže neki spis, katerega dobi vsakdo, kdor po njega piše takoj in

popolnoma zastoni!

V tej mali ročni knjižici se raztolmači, kako se nadomesti v kratkem času in brez motenja poklica moč živcev in mišic, kako se zamore odpraviti in izboljšati utrujenost, slabo razpoloženje, slabost spomina, nevoljo za delo in nešteto drugih bolezenskih pojavov. Zahtevajte ta spis, prinesel vam bo nadejalne ure.

Naslov: Ernst Orsech, Berlin S. W., Markgrafenstrasse 63, Abt. 473.

454

Razglas.

Iz deželnih drevesnic v Gleisdorfu, v Brucku ob Muri in v Celju se bodo oddale štajerskim kmetovalcem v jeseni leta 1917 oziroma spomladi 1918 sledeče vrste jabolk in hrušek, skupaj okrog 31.000 komadov drevesc.

Od teh se bode oddalo tri četrtine kmetiskim posestnikom po znižani ceni po 1 krono komad in ostala četrtina nekmetiskim posestnikom po tržni ceni 2 K 20 vin. komad, izvzemši zavitek in voznino k železnici.

Naročila sprejema deželni odbor. Naročilu se pridene potrdilo občine, da je prošnik kmetiski posestnik v občini. Če se rabijo drevesca za jesensko sajenje 1917, se mora to v naročilu posebej omeniti in naročilo poslati vsaj do 15. oktobra 1917. Prošnje se bodo sprejemale, dokler bo kaj zaloge kakor za jesensko tako tudi za spomladno sajenje takoj po objavi tega oznanila in se bodo reševale po vrsti, kakor dojdejo.

Več kakor 120 komadov eden posestnik ne dobi in je dotični dolžan, ta drevesca vsaditi na svojem lastnem posestvu.

Drevesca se oddajajo samo proti takojšnjemu plačilu. Če je ene ali druge vrste zmanjkalo, se nadomesti z njej najbližnjo vrsto in naročilec lahko to vrsto sprejme ali pa odkloni.

Če se nadomestne vrste ne sprejme, se mora ista takoj odpovedati.

Drevesca naj naročilci, če le mogoče, osebno prevzamejo ali pa, če se pošljejo po železnici, takoj po prejemu skrbno pregledajo.

Pritožbe se naj takoj pošljejo na vodstvo drevesnice. Na poznejše pritožbe se ne bo oziralo.

Seznamek jabolk in hrušek, ki se bodo oddajale v sadni dobi 1917/18 iz deželnih drevesnic:

Št.	1. Jabolke	a) v Gleisdorfu			b) v Brucku			c) v Celju		
		Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevje	Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevje	Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevje
1	Štajerski mošanci	665	311	—	200	—	—	1430	—	—
2	Vel. renski bobovec	765	154	—	2150	60	—	2450	—	—
3	Ananas rajnete	13	16	30	—	—	—	90	60	240
4	Baumanova reneta	380	55	45	870	50	170	495	—	35
5	Damason reneta	178	64	30	—	—	—	740	—	—
6	Kanada reneta	114	12	—	—	—	—	280	—	—
7	Belefleur rumeni	75	48	65	—	—	—	250	—	167
8	Astrachan beli	—	—	—	475	10	90	—	—	—
9	Šarlamovski	41	32	11	745	20	290	120	—	215
10	Gravensteiner	27	25	6	1250	60	350	—	—	—
11	Prestolonaslednik Rudolf	220	94	14	—	—	—	—	—	—
12	Kardinal plemenasti	83	50	—	190	10	—	185	—	—
13	London pepinek	234	15	39	—	—	—	230	—	110
14	Ribstonov pepinek	—	—	—	420	10	—	130	—	—
15	Schöner od Boskopa	192	123	71	—	—	—	190	—	—
16	Lesnika rdeča	533	32	—	420	10	—	—	—	—
17	Huberjeva mošna jabolka	298	21	—	—	—	—	—	—	—
18	Danzinger jabolka (Kantapfel)	—	—	—	340	—	—	—	—	—
19	Plemenito jabolko (rumeno)	—	—	—	490	10	55	—	—	—
20	Landsberska reneta	—	—	—	890	25	171	—	—	—
21	Zimska zlata parmena	—	—	—	620	20	30	—	—	—
22	Rdeči jesenski kalvil	—	—	—	320	40	7	—	—	—
23	Renski zakrivljeni steblovnik	910	192	—	440	40	—	1025	—	—
2. Hruške.										
1	Dielova maslenka	43	—	29	270	25	80	20	—	248
2	Postrvovka	13	16	12	—	—	—	—	—	—
3	Dobra Louisa iz Avranches	29	—	34	230	40	160	18	—	320
4	Williamova Kristijanovka	—	—	—	60	10	—	—	—	—
5	Olivier de Serres	—	—	21	—	—	—	25	14	230
6	Pastorka	23	—	48	180	16	130	60	—	—
7	Salcburgerica	8	—	—	16	—	50	—	—	—
8	Zimska dehantska hruška	49	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Jelenka	220	18	—	400	30	—	20	—	—
10	Weilerjeva mošna hruška	147	55	—	30	—	—	110	100	—
11	Roséjeva čutarica	—	—	—	205	60	—	—	—	—
12	Tepka	—	—	—	—	—	—	147	80	—
13	Štajerska moštnica	169	9	—	—	—	—	—	—	—
14	Rdeča deželna hruška	106	—	—	585	10	—	45	—	—

Poleg tega se bode 640 komadov bobovca, ca 1¼ m visokega, 1035 komadov južno-tirolskega in 1600 komadov južno-štajerskega plemenitega kostanja — enoletne rastline — po ceni 60 vin. za en komad, nadalje 187 marelic in 156 breskinih pritličnih drevesc, 25 visoko-deblnih in 72 pritličnih „Reineklunden“, 100 črešnjevih in 72 višnjevih visokih in srednjevisokih deblov oddalo, ki jih dobijo le kmetiski posestniki po znižani ceni.

Gradec, dne 10. septembra 1917.

451

Od štajerskega deželnega odbora.

Weintreber

kauft unter besten Bedingungen
Max Straschill
Rann bei Pettau.

Vinske tropine

kupuje pod najboljšimi pogoji
Maks Straschill
Breg pri Ptuj.

Vsak svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo šije šep-šitje kakor z mašino. Največja iznajdba, da zamore usnje, raztrgane čevlje, opreme, kože, preproge, vozne odeje, šole za šolore, filc, kolesne mantelje, vrče, platno in vse drugo močno blago sam sešiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Izborbo za rokodelce, kmetje in vojake. Biser za sportne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba. Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pisem. Cena kompletnega šivalnega šila z cvrtnem, štirimi različnimi šivankami in navodilom K 390. 2 kosa K 750, 3 kosi K 11—, 5 kosov K 18—. Se razpošilja poštino prosto, ako se denar naprej pošlje; pri povzetju poština ekstra, na bojišče le proti naprej-plaćilu po **Josef Peiz, Troppau**, Omlitzerstrasse 10. 15če se naprej-prodajalce. 376

8 vinarjev

za eno dopisnico Vas stane moj glavni katalog, ki se vam na zahtevo zastoj dopiše. Prva fabrika ur **Hanns Konrad, c. in k. dvorni liferant Brúx 1502** (Češko). Niklaste ali jeklene anker-ure K 16, 18, 20. Armadne radij anker-ure K 18, 22, 26. Bela kovina (Gloria-srebro) dvojni mantel, anker-remont, ure K 30, 32. Masivne srebrne anker-remont, ure K 40, 50, 60. Budilnice in stenske ure v veliki izbiri. 3 leta garancije. Razpošiljatev po povzetju. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. 386

Heinrich Weisz Nagysalló (Kom. Bars)

Ustanovlj. 1910 oddaja po povzetju spodaj označene čevlje z usnatim podplatom v vsaki velikosti. Riziko izključeni! Izmenjava dovoljena! S cenikom med vojno ne morem služiti. — En par damskih čevljev K 30—, 35—, 40— 45— 50— in 55—. — En par delavskih čevljev (bakance) ca K 48— in 60—. 1 par čevljev za gospode K 40—, 45—, 50—, 55— in 60—. Otroški čevlji v vsaki množini, najceneje. 4 doz čevljske kreme K 1—. Bakance z lesenim podplatom par K 25—. 395

Sadje

in
gospodarska jabolka

kupuje v vsaki množini po najboljših cenah
Maks Straschill
Breg pri Ptuj. 349

Nerazrušljivo vztrajati

je naš princip, ako smo gotovi resničnosti in pravilnosti našega stališča. Rabimo vedno **Lysoform**, ker imamo gotovost, da nas vedno pred vsako infekcijo varuje.

428

Žepna ura

jeklo ali zaniklana

I. vrsta K 14
II. vrsta K 20
Srebro imit. K 30
Z dvojnimi manteljem K 40
Z varstveno šipo K 2—, z radijem K 10— več.
Precizijske ure
K 50—, 60— in 80—.

Ura na napestnik

z varstveno šipo

Veliki format K 20
II. vrsta K 24
Mali format K 30
II. vrsta K 40
Z varstveno šipo K 2—, z radijem K 10— več.
Precizijska ura na napestnik
K 50—, 60— in 80—.

Razpošiljatev od Dunaja po pošiljati svote z K 150 za poštino tudi na bojišče.

MAX BÖHNEL,

Dunaj, IV. Margarethenstrasse 27/51.

Fabrični cenik proti razpošiljavi K 1—.

Dynamo žepna svetilka K 24— in K 30—.

Najlepši kinč

ženske so krasna
velika trdna prsa.

Ženske, ki se v tem oziru ne čutijo polne, naj pišejo zaupljivo na Ida Krause, ki podeli popolnoma brezplačno na podlagi svoje priznane metode disk. nasvet za doseg idealnih polnih oblik. **Ida Krause**, Preßburg (Ogrsko), Schanzstrasse 2, Abt. 109. 275

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 19. ure do 2. ure popoldne (biagajna je od 19. do 1. ure zaprta) ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne

1. kopelj z vročim zrakov, vose ali „Brausebad“ z rjavo K 70

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in žejo gaseče, si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik, grenadine, malinovce, poprova meta, muškatelec, pomerančnik, dišča perla, višnjevec, skaziti se ne more. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča, namesto ruma in žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo K 12— franko po povzetju.

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

500 kron v zlatu

če ne odstrani krema Grolich z zraven spadajočim milom vse solne pege, maroge, solne opekline, ogrce, obrazno rdečico itd. in ne ohrani tako mladostno svežo in nežno. Cena K 575 s poštino vred. 3 porcije stanejo K 16—. 6 porcij K 3070. Vse orez kakih nadaljnjih stroškov Naslov za naročila: 434

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

Najbolj prijetni spomin na pokojnike

se doseže s povečanjem njih slike!

Povečanja in umetniška izpeljava fotografij v vsaki velikosti

po zmernih cenah

z jamstvom za naravno sličnost preskrbi

zavod za risanje in umetnost

Ferd. Ludw. Chamrada

Dunaj XV.,

Wurmsergasse 43, Abt. 7.

Ceniki na zahtevo.

Zastopniki se povsod sprejemajo.

Dobri aparati za briti in lase striči

1-a britev iz srebrnega jekla K 350, 4—, 5—, zaniklana K 3—, 5—, 20—, rezervne klinje 1 tucat K 6—, 1-a stroji za lase striči K 11—, 12—, izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plaćilu po c. in kr. dvornem liferantu **Hanns Konrad**, eksportna in razpošiljalna hiša Brúx št. 1741 (Češko). 51

Pozor!

Friderik Milošič mizarstvo v Ptuj

..... poleg nemškega pokopališča

ima vedno

mrtvaške krsti (truge)

v vseh velikostih v zalogi. Istotako pohištvo vseh vrst. Tudi izdeluje vsako delo mizarске stroke po naročilu točno in dobro.

Mizarska delavnica je kakor preje odprta! Najnižje cene! Poštena postrežba!

Diamanti za rezanje stekla

Od steklarskih diamantov zamorem sedaj le

štev. 4 po K 1170 in

štev. 5½ po K 16—

pošiljati, ker je dovoz diamantov podvezan in dobava surovega blaga jako težka ter le po visokih cenah mogoča. Troški za povzetje stanejo 55 vin.

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las,

ki rdeče, svetle in sive las in brade za trajno temno pobarva, 1 steklenica s poštino vred K 270.

Rydyol je rožnata voda,

ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštino vred K 245. Po povzetju 55 h več. Naslov za naročila:

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

Stole (Zimmersessel) SLAWITSCH & HELLER trgovina v Ptuj.